

Samenwerkend leren tijdens de economieles

De valkuilen van Samenwerkend leren.

In deze workshop zullen een aantal eenvoudige samenwerkingsvormen worden uitgevoerd, waarbij mn. de valkuilen aan het licht zullen komen. In de workshop zal worden aangesloten bij de theorie van Samenwerkend leren van Sebo Ebbens & Simon Ettekoen en Activerende didactiek van Carel van der Burg & Helen Sijsling. Dit alles gebeurt wel binnen de economische context van het V(MBO).

Peter van der Veen & Johan van der Leeden

Agenda:

Samenwerkend leren tijdens de economieles

1. Ervaren
2. Wat werkt...
3. Theorie
4. Ervaren
5. Afsluiten

Ervaren: Leef je in je leerling!

- ▶ Volg de instructies van de docent
- ▶ Kijk hoe de instructies worden uitgevoerd
 - Wat zie je...
 - Wat hoor je...

Groep 1 en 2

Groep 3

Ervaren: Leef je in je leerling!

- ▶ Maak de opdracht en bespreek deze je buur

Opdracht 1

1. Wat: maak de opdracht
2. Hoe: alleen
3. Hulp: even geen hulp
4. Tijd: 3 min
5. Uitkomst: met de uitkomst van de opdracht ga je zo een andere opdracht maken
6. Klaar: leg je pen voor je neer, wees stil en wacht even

Groep 1

Groep 2

Ervaren: Leef je in je leerling!

- ▶ Maak de opdracht en bespreek deze je buur

Opdracht 2

1. Wat: Bespreek de opdracht met je buur en kom tot een antwoord
2. Hoe: tweeën
3. Hulp: even geen hulp
4. Tijd: 2 min
5. Uitkomst: de uitkomst van de opdracht gaan we klassikaal bespreken
6. Klaar: leg je pen voor je neer, wees stil en wacht even

Groep 1

Groep 2

Ervaren: Leef je in je leerling!

Groep 1

Zien

Horen

Ervaren: Leef je in je leerling!

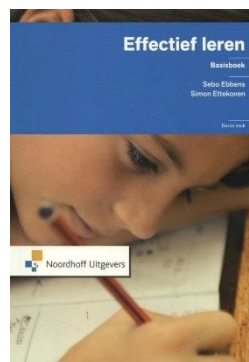
Groep 2

Zien

Horen

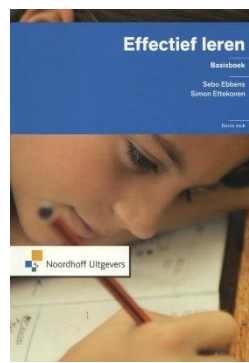
Valkuilen

Leerlingen hebben elkaar niet direct nodig	Leerlingen hebben elkaar nodig
Homogene samenstelling – eigen keuze	Heterogene samenstelling – docent bepaald
Verantwoordelijk voor zichzelf	Gedeelde verantwoordelijkheid
Instructie op taak	Instructie op taak, werkwijze, samenwerking en individuele bijdrage

Instructie

1. Positieve wederzijdse afhankelijkheid
2. Individuele aanspreekbaarheid
3. Directe interactie
4. Sociale vaardigheden
5. Evaluatie en bijstellen van groepsprocessen

Instructie

1. Positieve wederzijdse afhankelijkheid

opdracht zo formuleren dat het resultaat bereikt wordt als alle betrokken zich moeten inzetten

- Bron-afhankelijk
- Taak-afhankelijk
- Rol-afhankelijk

Instructie

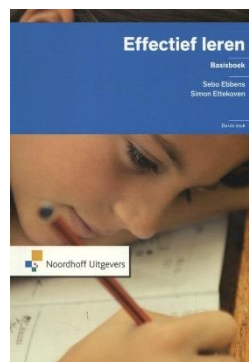

2. Individuele aanspreekbaarheid

aanspreekbaar op bijdrage en uitkomst

- Kleur pen
- Rol / taak
- Nabespreken / testen

Instructie

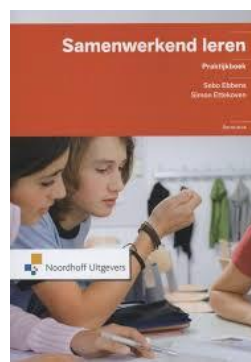
3. Directe interactie

ondersteunen, aanmoedigen en communiceren

- Opstelling van tafels
- Rol / taak
- Nabespreken / testen

Instructie

4. Sociale vaardigheden

T-kaart: Erkennen van elkaars ideeën

Ziet er uit als...

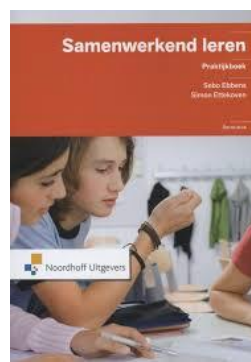
- Knikken
- Iemand aankijken
- Geïnteresseerde blik
- Vinger aan de kin

Klinkt als...

- Jee, dat is een goed idee
- Hmmm
- Herhalen van het idee
- Uitspraken als:
Wat ik zo goed vond was..., Dat deel van je antwoord vond ik goed, dat deel kan beter...

Instructie

5. Evaluatie en bijstellen van groepsprocessen

- Direct concreet waarneembaar gedrag
- Samen – docent met leerlingen

Sleutelbegrippen

bij succesvol samenwerkend leren van leerlingen

1. Positieve wederzijdse afhankelijkheid
2. Individuele aanspreekbaarheid
3. Directe interactie
4. Aandacht voor de ontwikkeling van sociale vaardigheden
5. Aandacht voor het groepsproces

1. Opdracht zo formuleren dat leerlingen elkaar nodig hebben
2. Iedere leerling is aanspreekbaar op zijn resultaat en het groepsresultaat
3. Klas opstelling en interactie is nodig
4. Aandacht voor sociale vaardigheden
5. Bespreken van het groepsproces

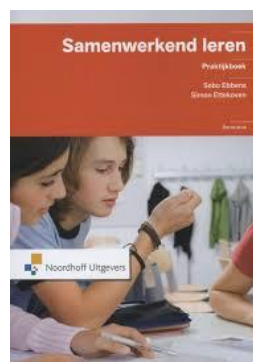

Taak docent:

Hogeschool van Amsterdam

Begeleiden van samenwerkend leren

Volledige instructie :

1. Wat – lestaak / thuistaak
2. (Hoe – strategie)
3. *en met wie*
4. Hulp bij wie
5. Tijd
6. Uitkomst – nakijken
7. *(Klaar)*
8. **Wat doet de docent – observeert waarop / wanneer weer beschikbaar**
9. **Op welke sociale vaardigheid wordt in het bijzonder gelet**
10. **Hoe wordt de sociale vaardigheid geëvalueerd**

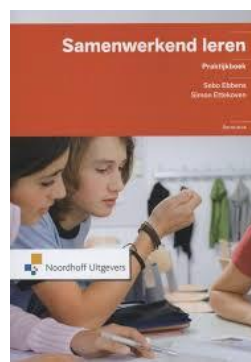

Begeleiden van samenwerkend leren

1. De docent doet niets wat de leerling zelf kan (anders in de vragende vorm)
2. De aanwezigheid van de docent verleent meerwaarde aan het leren van de leerlingen (coach voor de opdracht en het proces / scheidsrechter voor veiligheid)
3. De docent zoekt een goede balans tussen het begeleiden van beginnende groepen en groepen met meer ervaring

Begeleiden van samenwerkend leren

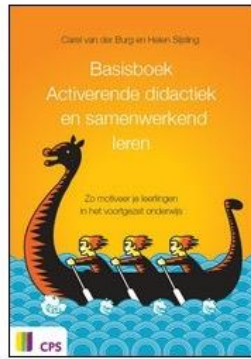

1. Minstens de eerst vijf minuten niet helpen
2. Help groepen, geen individuen
3. Help vooral vragend
4. Loop rondjes, observeer en bekrachtig vooral positief gewenst gedrag

De basisprincipes ADSL

1. GIPS
2. Teams
3. Klassenmanagement
4. Groepsprocessen
5. Sociale vaardigheden
6. Werkvormen

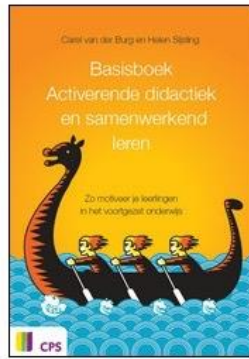
1. GIPS

1. Gelijkheid in aandeel
2. Individuele verantwoordelijkheid
3. Positieve wederzijdse afhankelijkheid
4. Simultane activiteit

6. Werkvormen

1. Classbuilding
2. Teambuilding
3. Feitenkennis
4. Denkvaardigheden
5. Communicatievaardigheden
6. Kennis delen

Pakkend begin

- ▶ Kees van Someren, Dorien Doornebos–
Klaverbeek & Jaap Walhout
 - Leesadvies: Lees eerst deel 2!

https://www.ou.nl/documents/3798305/9692920/Rapport03_Een+pakkend+begin_web.pdf

Afsluiten

